

**Detaljplan för
Polisstation vid Morokulien
Eda Glasbruk**

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	4
1.1	Planens bakgrund	4
1.2	Planens syfte	4
1.3	Tillhörande handlingar	5
1.4	Planförfarande och tidplan	5
1.5	Plandata och markägförhållanden	6
2	TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	7
2.1	Planuppdrag	7
2.2	Översiktliga planer	7
2.3	Detaljplaner, områdesbestämmelser och förordnanden	8
2.4	Undersökning om betydande miljöpåverkan (BMP)	9
3	AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN	10
3.1	2 kap. MB – Allmänna hänsynsregler	10
3.2	3 kap. MB – Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden, främst riksintressen	10
3.3	4 kap. MB - Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden	10
3.4	5 kap. MB - Miljökvalitetsnormer	11
3.5	7 kap. MB – Skydd av naturen, strandskydd, biotopskydd, naturreservat, Natura 2000 mm	12
4	FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	13
4.1	Natur och vegetation	13
4.2	Lek och rekreation	15
4.3	Förorenad mark	15
4.4	Radon	15
4.5	Fornlämningar och kulturminnen	16
4.6	Bebyggelseområden	16
5	Vattenområden	20
6	Gator och trafik	20
7	Störningar och risker	22
8	TEKNISK FÖRSÖRJNING	25
9	KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	27
9.1	Sociala konsekvenser	27
9.2	Miljökonsekvenser	27
9.3	Miljömål	28
10	GENOMFÖRANDEFRÅGOR	29
10.1	Administrativa frågor	29

10.2	Organisatoriska frågor	29
10.3	Fastighetsrättsliga frågor	30
10.4	Tillstånd	31
10.5	Ekonomiska frågor	31
10.6	Tekniska frågor	31
11	Upphävande av del av detaljplan	32
11.1	Inledning	32
11.2	Planens syfte	32
11.3	Plandata	32
11.4	Planförslag	32
11.5	Konsekvenser	33
12	MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	33

1 INLEDNING

1.1 Planens bakgrund

Statsbygg (exploatör) har i uppdragsbrev från Justitiedepartementet, daterad 2021-09-15, fått i uppdrag att upprätta en gemensam norsk-svensk polisstation på riksgränsen vid Morokulien, i Eidskogs kommun (på norsk sida) och Eda kommun (på svensk sida). Byggnaden är tänkt att ligga på riksgränsen för att skapa en gemensam polisstation. Polisstationen är tänkt att bebyggas i en våning om cirka 1250 m² bruttoarea (totala omfattningen både på norsk och svensk sida). För att möjliggöra en utbyggnad inför framtiden regleras bygggrätten om högsta byggandshöjd på 8 meter (h₁) och högstanockhöjd på 9 meter (h₂) samt om största byggnadsarea på 1100 m² (e₁).

Vidare upphävs delar av allmän plats LOKALGATA i gällande detaljplan närmast riksgränsen i syfte för att kunna tillämpa tillstånd enligt 39 § väglagen, se vidare i kapitel 11.

En polisstation på riksgränsen kan förstärka och effektivisera samarbetet mellan de brottsbekämpande myndigheterna, särskilt i gränsnära områden, för att öka tryggheten och minska brottsligheten. En gemensam polisstation kan exempelvis förbättra möjligheterna att utöka det dagliga operativa samarbetet, genom att poliser från båda länderna får utöva polisiära uppgifter på varandras territorium. Detta ses som en kritisk del i bekämpning av bland annat gränskriminalitet.

En gemensam polisstation kan innebära både kort- och långsiktiga fördelar för polisverksamheten. Det kan handla om kunskapsutbyte kring polisarbetet och lagar och regler som för respektive land eller samverkansfördelar där norska poliser rycker ut på ett ärende på svenskt territorium eller tvärt om. Ur ett långsiktigt perspektiv kan det dessutom bli en bättre hantering av gränskriminalitet, vilket kan leda till en minskad kriminalitet i mer centrala områden i framtiden. Vidare kan den planerade polisstationen också komplettera och dra nytta av intelligande tullverksamhet vid båda sidor av gränsen.

Parallellt med aktuell detaljplan pågår ett planarbete på norsk sida med att ta fram en reguleringsplan (norska motsvarigheten till detaljplan) med samma syfte och exploateringsmöjligheter.

1.2 Planens syfte

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för offentlig verksamhet på riksgränsen mellan Norge-Sverige och mellan kommunerna Eidskog-Eda för att kunna bygga en ny gemensam polisstation. Planen möjliggör även för andra typer av offentliga verksamheter i området såsom myndigheter inom infrastruktur och tull, om det i framtiden skulle finnas ett behov.

1.3 Tillhörande handlingar

Planen omfattar följande handlingar:

- Denna plan- och genomförandebeskrivning
- Plankarta med planbestämmelser
- Samrådsredogörelse och granskningsutlåtande

Övriga handlingar tillhörande planen är undersökning om betydande miljöpåverkan, grundkarta, fastighetsförteckning, markradonundersökning, dagvattenutredning, trafikanalys, naturvärdesinventering samt geoteknisk utredning.

1.4 Planförfarande och tidplan

Planen kommer att handläggas med ett utökat förfarande som innefattar upprättande av samrådsredogörelse efter samråd samt utställning av planförslaget i enlighet med 5 kap plan- och bygglagen (SFS 2010:900). Anledningen är att detaljplanen frångår delvis kommunens fördjupade översiktsplan för Eda Glasbruk. I fördjupade översiktsplanen pekas planområdet ut som fritid- och rekreationsändamål samt naturområde. I aktuell detaljplan planläggs området för polis-, kontor- och naturändamål. Vissa delar av planförslaget överensstämmer därmed inte med fördjupade översiktsplanen.

Plankartan är upprättad efter Boverkets föreskrifter BFS 2020:5 och BFS 2020:6 medan planbeskrivningen följer tidigare föreskrifter.

Planprocessen regleras av Plan- och bygglagen och den består av flera olika skeden.

Samråd

Kommunen ska samråda detaljplaneförslaget med bland annat länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, kända sakägare och boende som berörs. Samrådets syfte är att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget i ett tidigt skede i detaljplanearbetet. När samrådet genomförts kan planförslaget justeras utifrån de synpunkter som kommit in för att bättre anpassa förslaget till förutsättningarna på platsen. Synpunkterna från samrådet redovisas sedan i en samrådsredogörelse tillsammans med kommunens ställningstaganden.

Granskning

När ett förslag till detaljplan har varit på samråd och redigerats efter inkomna synpunkter ska det färdiga förslaget vara tillgängligt för granskning. Inför granskningen ska kommunen underrätta dem som berörs av förslaget, till exempel sakägare, boende och övriga som har yttrat sig under samrådet om förslaget till detaljplan. Synpunkter från granskningen redovisas sedan i ett granskningsutlåtande.

Antagande och laga kraft

Detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Efter antagandet har ej tillgodosedda sakägare under tre veckors tid möjlighet att överklaga

detaljplanen. Därefter vinner planen laga kraft om den inte överklagas.

Detaljplanen befinner sig just nu i antagandeskedet. Den preliminära tidplanen för detaljplanen:

Samråd	juni-juli 2022
Granskning	oktober 2022
Antagande (KF)	april 2023
Laga kraft	maj 2023

Utökat förfarande

1.5 Plandata och markägförhållanden

Planområdet omfattar på svensk sida delar av fastigheterna Norra Ämterud 1:195, 1:233 och 1:274. Norra Ämterud 1:195 och 1:233 är i kommunal ägo. För upphävandområdet berörs fastigheten Norra Ämterud 1:274 som ägs av Trafikverket. Planområdet är cirka 1,47 hektar och med upphävandeområdet inkluderat omfattar planområdet cirka 1,55 hektar. Planområdet är idag oexploaterat och består idag av gles tallskog.

Planområdet ligger lokaliserat i Morokulien, cirka 6 km från Charlottenberg, se Figur 1. Norr om planområdet ligger riksväg 61 och Värmlandsbanan som båda är transportleder för farligt gods. Söder om planområdet ligger Vrångsälven som omfattas av strandskydd. Planområdet gränsar till riksgränsen mellan Norge och Sverige.

Figur 1. Planområdets ungefärliga läge.

2 TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

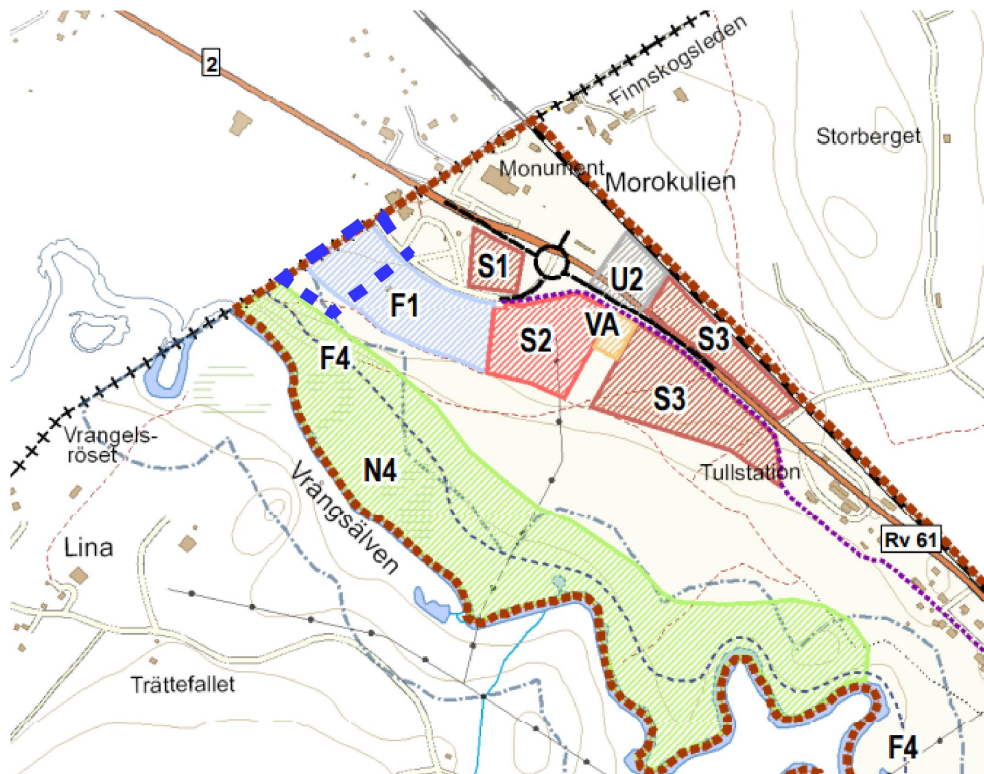
2.1 Planuppdrag

Kommunstyrelsen fattade 2020-06-23 § 124 beslut om att inleda detaljplanläggning för ny detaljplan för polisstation vid Morokulien. Serviceutskottet fattade 2022-06-15 § 55 beslut om att gå ut med planen på samråd. 2022-10-06 § 70 fattade Serviceutskottet beslut om att gå ut med planen på granskning.

2.2 Översiktliga planer

Planområdet omfattas av Eda kommuns fördjupade översiktsplan för Eda Glasbruk (Figur 2). Större delar av området närmast Morokuliens infocenter är utpekad för fritid- och rekreationsändamål (F1) där det utöver rekreationsändamål anses lämpligt att skapa övernattningsmöjligheter för turister och besökare genom till exempel camping, stugor eller hotell och motellverksamhet samt andra besöksattraktioner. Vidare är mindre delar av planområdets södra delar (delvis inom strandskyddet) utpekad som naturområde (N4) vid Vrangsälven. Detta område är avsett att bevaras och bör få utvecklas fritt för att stärka dess naturvärden, i synnerhet fågellivet och även övriga djurlivet.

Den tilltänkta åtgärden frångår delvis kommunens fördjupade översiktsplan för Eda Glasbruk. Detaljplanen hanteras därför med ett utökat förfarande.

Figur 2. Utsnitt från Fördjupade översiktsplanen i Eda Glasbruk och markerat planområde visas i blått.

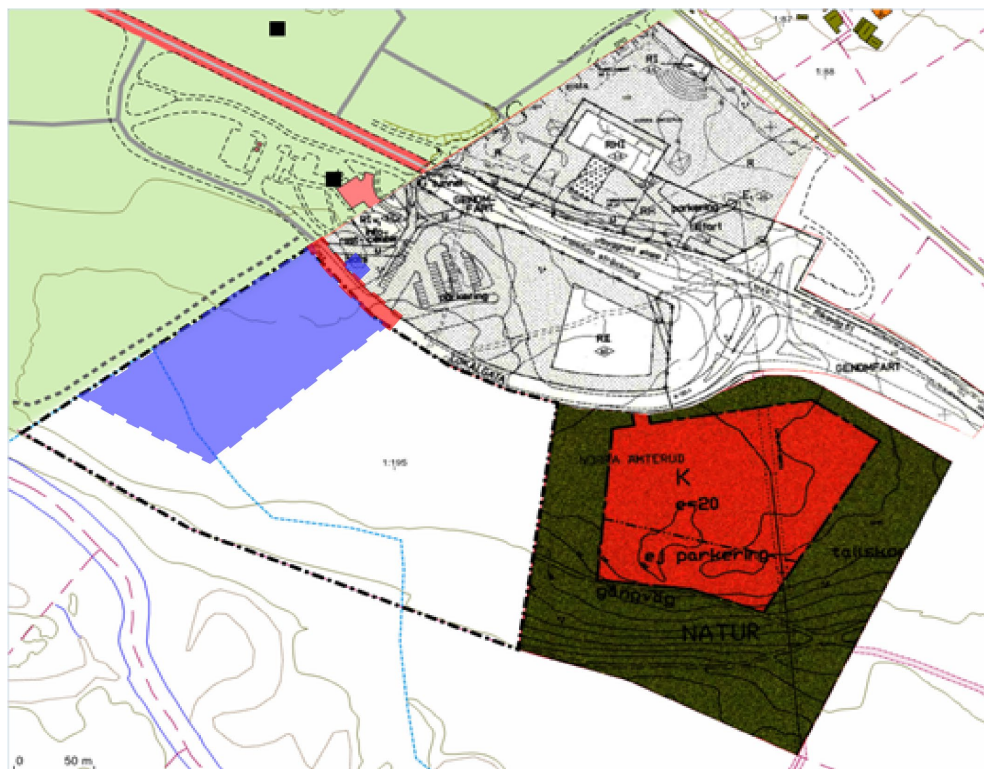
2.3 Detaljplaner, områdesbestämmelser och förordnanden

Den tänkta åtgärden kommer anläggas på riksgränsen likt Morokuliens infocenter och kommer beröra eller ligga i anslutning till både norska och svenska planer. Större delen av planområdet (söder om Fredsgatan) på svensk sida omfattas idag inte av någon detaljplan på vare sig svensk eller norsk sida, däremot omfattas en mindre del av planområdet (Fredsgatan och norr om gatan) av gällande detaljplan och till öster ligger aktuellt planområde i närheten av en gällande plan.

Norra delen av planområdet (Fredsgatan och norr om gatan) omfattas området till 1730-P94/1, Detaljplan för Gränsanläggningen Morokulien, som vann laga kraft 1994-05-03. Planens syfte är att möjliggöra ett nytt informationscenter och rastplats för vägtrafikanter och turister. I det fall aktuell detaljplan antas och vinner laga kraft innebär det att tidigare detaljplan upphör att gälla inom de delar som överlappas av det nu aktuella planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför aktuellt planområde.

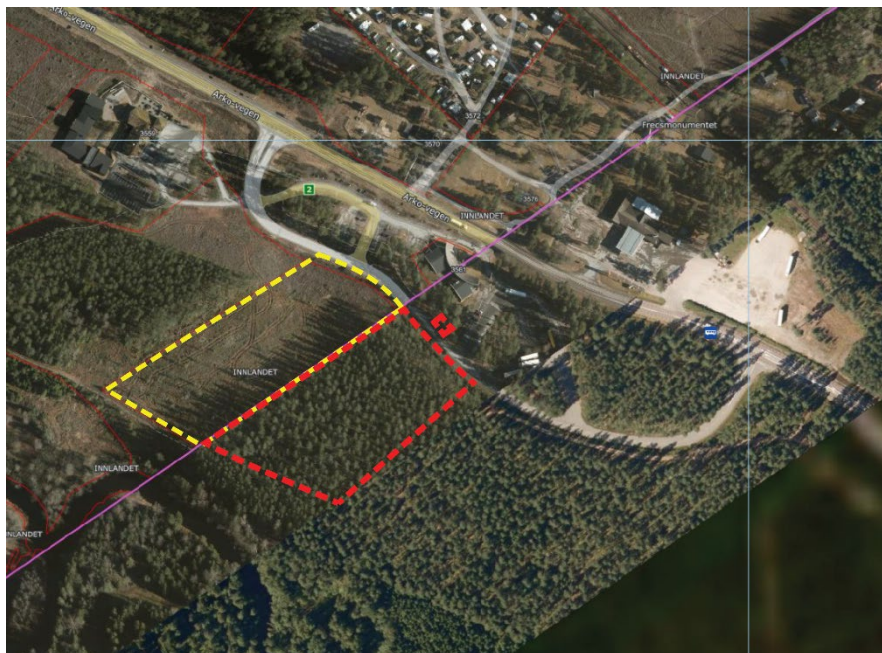
Delar av allmän plats LOKALGATA närmast riksgränsen föreslås att upphävas i syfte för att kunna tillämpa tillstånd enligt 39 § väglagen, se vidare i kapitel 11.

I öst gäller 1730-P02/9, Detaljplan för Morokulienområdet (del av Norra Ämterud 1:195), som vann laga kraft 1998-01-12. Syftet med planen är att göra det möjligt att använda marken i närheten av Morokuliens infocenter för ett nytt hotell.

Figur 3. Kartbild över gällande detaljplaner vid Morokulien. Blåmarkering redovisar planområde och rödmarkering redovisar upphävandeområdet.

Parallellt med aktuell detaljplan pågår ett planarbete på norsk sida med att ta fram en reguleringsplan. Denna reguleringsplan planeras att antas under februari 2023. Avseende planområdet på den norska sidan så berörs norra delen av planområdet av gällande reguleringsplan medan södra delen är oreglerat. Norra delen av det norska planområdet, där Infocenter och rastplatsen finns, regleras Infocentret för ändamålet offentlig/privat service genom detaljreglering för gränsområdet av Morokulien, PlanID 23b (2011). Medan rastplatsen regleras för ändamålet rastplats, uppfart, gång-/cykelbana och annan vägbas - grönområde, genom detaljreglering för Rv. 2 Morokulien-Magnormoen, PlanID 201502 (2017).

Figur 4. Planområde för både svensk och norsk sida (gul- och rödmarkering). Rosa/lila linjen visar riksgränsen mellan Sverige och Norge. Den svenska detaljplanen som denna planbeskrivning behandlar är markerat i rött.

2.4 Undersökning om betydande miljöpåverkan (BMP)

En undersökning om betydande miljöpåverkan gjordes 2020-08-31 för detaljplanen. Vid detta tillfälle gjordes endast en uppskattning av den planerade polisstationens omfattning och exploateringsgrad. Vidare fanns det vid denna undersökning en osäkerhet kring hur övriga delar av planområdet var tänkt att utvecklas, men en preliminär tanke var att hela övriga planområdet skulle planläggas som NATUR för att minimera miljöpåverkan i området samt minska risken för störningar för polisverksamheten. Kommunen gjorde en preliminär bedömning att ett genomförande av detaljplan för polisstation vid Morokulien inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap § 11 Miljöbalken (1998:808). Undersökningen samråddes med Länsstyrelsen 2020-09-16 som inte kunde göra en bedömning på grund av bristande detaljplaneunderlag.

Efter detta har polismyndigheten i Sverige och Norge inkommit till kommunen med uppgifter om ungefärlig storlek gällande kontors- och lokalarea samt exploateringsens omfattning. Kommunen har

vidare tagit ställning till vilka delar av planområdet som avses regleras i detaljplanen. Planområdet har skalats ned till att omfatta en del av fastigheten Norra Ämterud 1:195 som ligger i anslutning till riksgränsen där polisstationen avses lokaliseras samt en mindre del av fastigheten Norra Ämterud 1:233 för att säkerställa en befintlig pumpstation. Den närliggande miljön runt polisstationens exploateringsområde planläggs som NATUR. Detta dels för att bibehålla de frilufts- och naturvärden som finns inom området samt dels minimera risken att polisverksamheten störs av andra etableringar i området. Med hänsyn till detta har undersökningen om betydande miljöpåverkan reviderats. Kommunen bedömer med detta som utgångspunkt att detaljplan för polisstation vid Morokulien fortsatt inte antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen delade kommunens bedömning under samråd 2022-03-02. En miljöbedömning enligt 6:3 har därför inte gjorts.

3 AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN

3.1 2 kap. MB – Allmänna hänsynsregler

Planen bedöms uppfylla kraven på hänsyn.

3.2 3 kap. MB – Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden, främst riksintressen

Enligt 3 kap. 1§ miljöbalken ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål de är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Sådan användning som medför en, från allmän synpunkt, god resurshushållning ska ges företräde.

Planområdet ligger i närheten av riksintresse för kommunikation (väg) enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken (1998:808), där riksväg 61 omfattas. Värmlandsbanan som också är riksintresse för kommunikation (järnväg) ligger nordost om planområdet cirka 300 meter. Planen medför en marginell påverkan på riksväg 61 genom en marginell trafikökning på vägen. Befintlig korsning mellan riksväg 61 och Fredsgatan bedöms klara den ökade trafiken som polisstationen medför, se mer i avsnitt 6 under "*Gatunät, gång-, cykel och mopedtrafik.*" Viss problematik finns vid uttryckning i närheten av tullstationen för respektive land då det ibland sker köbildning när fordon ska inspekteras. Dock bedöms inte uttryckningstrafiken hindras för att kunna ta sig ut på väg 61 från Fredsgatan. Planerad polisstation kommer vara en resurs och rycka ut vid allvarliga extraordinära händelser. Ifall polisstationen i framtiden ska ha stationerad polisuttryckning får detta studeras vid ett senare tillfälle.

3.3 4 kap. MB - Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden

Planområdet omfattas inte av några bestämmelser i 4 kap. miljöbalken.

3.4 5 kap. MB - Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är föreskrifter i miljöbalken om viss lägsta miljö kvalitet för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område. Miljökvalitetsnormerna omfattar bland annat föroreningar i utomhusluft, olika parametrar i fisk- och musselvatten samt omgivningsbuller.

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Riksväg 61/Riksväg 2 är högt trafikerad, något som kan antas påverka utomhusluften i planområdet i liten utsträckning. Planen innebär även en liten mängd ökad trafik i området (dels tjänstefordon och dels besökande). Påverkan på utomhusluften bedöms dock som ringa. Planförslaget bedöms totalt sett inte medföra att MKN för utomhusluft överskrids i eller intill planområdet.

MKN för vattenförekomster

Vattenmyndigheten i Västerhavets vattendistrikt har antagit en förvaltningsplan för MKN för samtliga vattenförekomster i distriktet. Samtliga vattenförekomster ska uppnå god ekologisk status, alt. god potential, samt god kemisk ytvattenstatus år 2027 om inte särskilda skäl förekommer. MKN innefattar dessutom ett krav på icke försämring, vilket innebär att en vattenförekomsts miljötillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass.

Planområdets avrinningsområde är sjön Hugn via vattendraget Vrångsälven. Vrångsälven bedöms idag sammantaget uppnå måttlig ekologisk status där parametern fisk varit avgörande, främst med anledning av dålig konnektivitet. Vrångsälven uppnår ej god kemisk status med hänsyn till bromerade difenyletrar (PBDE), kvicksilver samt kvicksilverföroreningar vilka är ämnen vars halter bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga av Sveriges undersökta ytvattenförekomster. Anledningen är bland annat att det under lång tid har skett utsläpp, främst från internationella luftnedfall. Vrångsälven har kvalitetskrav om god ekologisk status samt god kemisk ytvattenstatus. Den ekologiska statusen för vattenförekomsten Hugn har klassificerats som god och den kemiska statusen uppnår ej god kvalitet av samma anledning som för Vrångsälven. Kravet för Hugn är att god ekologisk status kvarstår och god kemisk ytvattenstatus uppnås.

Samlad bedömning

Föreslagen markanvändning bedöms vara sådan att naturlig infiltration av dagvatten kan ske genom god lokal dagvattenhantering. Den planerade verksamheten bedöms vara av sådan beskaffenhet och omfattning, samt mot beaktande av rådande jordartsförhållanden och markanvändning omkring samt nedströms

planområdet, att ingen negativ påverkan på Vrängsälven/Hugn gällande ekologisk status eller kemisk ytvattenstatus.

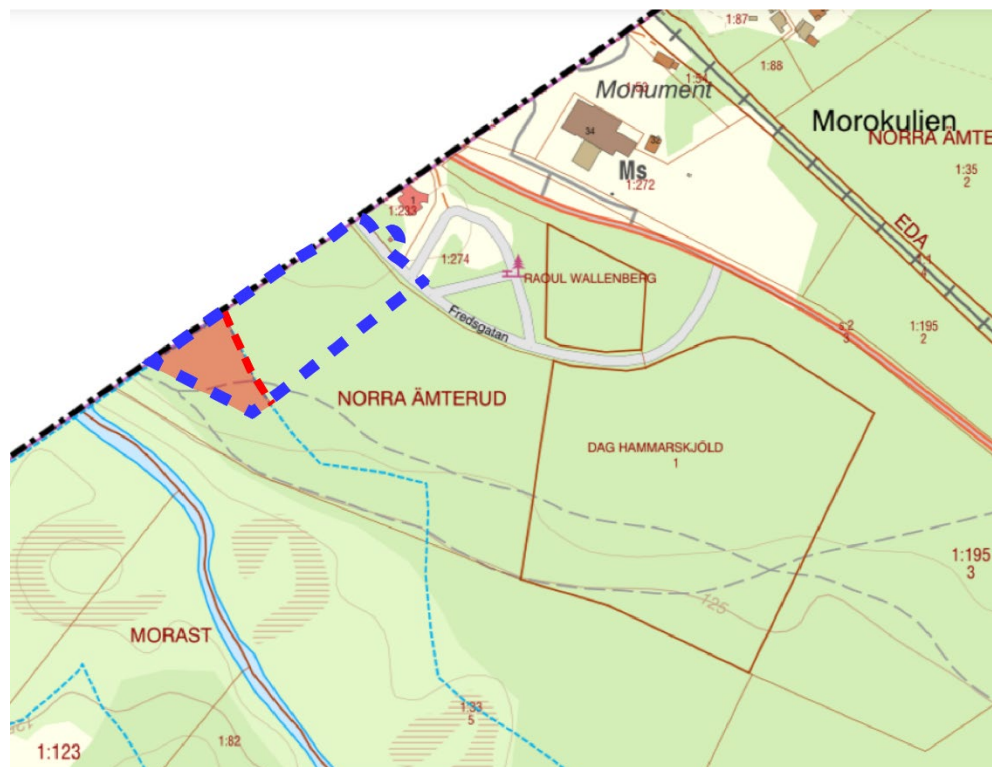
MKN för omgivningsbuller

MKN för omgivningsbuller innebär idag en skyldighet att kartlägga och upprätta åtgärdsprogram för kommuner med fler än 100 000 invånare. Det aktuella området bedöms inte vara utsatt för eller ge upphov till bullerstörning som påverkar MKN för omgivningsbuller.

3.5 7 kap. MB – Skydd av naturen, strandskydd, biotopskydd, naturreservat, Natura 2000 mm

Södra delen av planområdet omfattas av det generella strandskyddet på 100 meter för Vrängsälven. I Figur 5 syns strandskyddslinjen (rödstreckad linje) som omfattas av planen. Strandskyddets syfte är dels att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden samt dels att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Inom strandskyddet är det förbjudet att uppföra eller ändra byggnader, sätta upp anordningar och anläggningar som har en avhållande effekt på allmänheten. Därtill är det förbjudet att gräva, spränga eller andra åtgärder som kan skada växt- och djurliv.

Planförslaget innebär att ingen bebyggelse placeras inom strandskyddet och i övrigt berör planområdet inte något skyddat område enligt 7 kap. MB. Strandskyddets syfte kan vid ett genomförande av detaljplanen säkerställas i och med planerad bestämmelse om NATUR inom strandskyddsområdet.

Figur 5. Planområde som omfattas av strandskydd redovisas i rött.

4 FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

4.1 Natur och vegetation

Förutsättningar

Planområdet är idag oexploaterat och består till största delen av gles tallskog där hela fastigheten Norra Ämterud 1:195 ingår i kommunens befintliga skogsbruksplan. Området har blandad markvegetation med både ris, mossor och gräs. Det finns även några få stigar och stråk där det inte är växtlighet. En naturvärdesinventering har upprättats av Ramboll (2022-09-05).

Figur 6. Skogsavverkat planområde för regleringsplanen på norsk sida. Gles tallskog på svensk sida (aktuell detaljplan) visas till vänster.

Under inventeringen påträffades att planområdet består huvudsakligen av torr tallskog med ljung i fältskiktet. Träden är unga och domineras av avverkningsklass 2 och 3. Avverkningsklass 4 förekommer i söder, och även spridda enskilda träd i avverkningsklass 5. Liggande ved förekom endast i form av nyligen huggna kvarliggande stockar. Området med tallskog bedöms ha visst naturvärde (Naturvärdesklass 4).

Figur 7. Tallskog med avverkningsklass 2 och 3.

Figur 8. Karta som visar naturvärdesobjekt inom inventeringsområdet och observerad rödlistart.

Sydost om planområdet meandrar en korvsjö med tillhörande rikare och fuktig skogsvegetation med lövträd. Markvegetationen var en blandning av lågört och svag lågört, men några kalkindikerande växter som getrams, fyrkantig johannesört och flädervänderot. De huvudsakliga träslagen var al, rönn och vide. Inga hålträd observerades. Det var mycket fågelliv i området med bland annat bofink, koltrast och rödlistarten gulspär (NT). Vanlig groda hittades i södra delen av inventeringsområdet nära Vrångsälven.

Figur 9. Skogsbältet ned mot Vrångsälven.

Planförslag

Planen medför att tidigare obebyggd mark tas i anspråk i de områden som har visst naturvärde (naturvärdesklass 4). Från orörd naturmark möjliggörs för en polisstation inom ändamålet Polis (C₁) men även andra offentliga verksamheter (såsom myndigheter inom infrastruktur och tull) inom ändamålet kontor (K). Resterande delar av planområdet säkerställs området med NATUR. Naturområdet med påtagligt naturvärde (naturvärdesklass 3) kommer inte att påverkas av planen då området ligger utanför aktuell detaljplan.

4.2 Lek och rekreation**Förutsättningar**

Södra delen av planområdet omfattas av det generella strandskyddet enligt 7 kap. 13 § Miljöbalken, det gäller från strandlinjen och 100 meter ut i vatten samt 100 meter upp på land. Strandskyddets syfte är att säkerställa allmänhetens tillgång till strandområden och djur- och växtlivets livsmöjligheter på land och i vatten.

Såväl inom som utanför planområdet är möjligheterna till att vistas ute i naturen goda. Det finns flera mindre och större stigar och dessa är viktiga för allmänhetens tillgång till området samt för lek och rekreation.

Planförslag

Planen säkerställer bevarandet av strandskyddets syfte genom användningsbestämmelsen NATUR. Naturområden öster om kvartersmarken C₁, K och E₁ bevaras, vilka många av gångstigarna återfinns. Befintlig gångstig längs riksgränsen föreslås att förflyttas österut alternativt att existerande gångstig öster om planområdet anläggs så att den avsticker mot infocentret.

4.3 Förorenad mark**Förutsättningar**

Norr om riksväg 61 finns en bensinmack som utgör en potentiell förorenad mark som ej är riskklassad.

Planförslag

Planen bedöms inte medföra någon risk gällande förorenad mark då planområdet ligger cirka 200 meter från bensinmacken.

4.4 Radon**Förutsättningar**

Utifrån en översiktlig kontroll bedöms marken inom planområdet ej innefatta någon radonrisk. I den tidigare markradonundersökningen (VIAK AB, 1990-11-19) har närliggande borrhälsar norr (vid infocentret), nordost och öster om planområdet undersökts. Vid infocentret har mätningen uppgått till 10 kBq/m³ samt nordost och öster om planområdet uppgått till 6–7 kBq/m³. Under <10 kBq/m³ klassas som lågradonmark vilket undersökningspunkterna påvisar i närliggande område. Detta bedöms inte innebära några konsekvenser för genomförandet av denna detaljplan.

Planförslag

Utifrån den tidigare markradonundersökningen i gällande detaljplan norr om planområdet inte bedömde att det finns några påtagliga risker av radon, anser kommunen att ytterligare mätningar av radonhalten i mark inte behöver utföras.

4.5 Fornlämningar och kulturminnen**Förutsättningar**

Inom planområdet finns inga kända kulturminnen eller fornlämningar. Norr om riksväg 61 finns det tre lämningar, varav två utgör minnesmärken och ett utgör gränsmärke.

Planförslag

Planen medför ingen påverkan på fornlämningar eller kulturminnen.

4.6 Bebyggelseområden**Markanvändning och befintlig bebyggelse****Förutsättningar**

I gällande detaljplan norr om Fredsgatan anges kultur och gränsanläggning där det finns två byggrätter, där den ena är bebyggd och den andra är obebyggd. På den bebyggda fastigheten, strax söder om riksväg 61 ligger Morokuliens infocenter. Inom stora delar i gällande detaljplan, mellan Fredsgatan och väg 61 anges även att parkering och rastplats får anordnas inom kvartersmarken där det är prickmark (mark som inte får bebyggas). Rastplatsen är utbyggd. Det finns även en rastplats på norsk sida.

Inom planområdet och öster om planområdet finns ingen befintlig bebyggelse. Norr om riksväg 61 finns en bensinstation och en liten butik. Nordväst om planområdet finns en camping samt västerut finns även ett hotell och en restaurang som ligger på norsk sida.

Två befintliga tullstationer finns i planens närområde, en i respektive land. Den norska tullstationen ligger cirka 450 meter nordväst om planområdet medan den svenska tullstationen ligger cirka 750 meter öster om planen.

Inom planområdet finns en befintlig pumpstation norr om Fredsgatan intill riksgränsen.

Planförslag

Den gemensamma polisstationen ska inrymma flertalet rum/lokaler för kontor. Verksamheten kan utövas i landsvist kontorslandskap med ett gemensamt mötesrum. Även rum för förhör samt förrådsutrymmen ska inrymmas. Polisstationen planerar dock inte för häkte.

Landsgemensamma utrymmen ska finnas i form av konferensrum, matsal med mera. Det ska finnas utrymme som rymmer ett större antal människor för gemensamma utsättning/-ar. Planen möjliggör detta genom markanvändningen C₁ – Polis. För att i en framtid, om så skulle bli aktuellt, kunna använda byggnaden som ett kontorshus

för andra offentliga verksamheter såsom tull har användningen *K - kontor* lagts till.

Tullmyndigheten ska fortsatt vara den första myndighetsinstans för invånare som reser in till respektive land. Av den anledningen kommer polisstationen inte vara besöksinriktad, utan endast ha en begränsad/viss service som medborgarna kan vända sig för. Exempelvis kommer det inte finnas passtillverkning. Detta tillgodoses redan idag vid huvudstationen i Arvika som ligger drygt 4 mil från riksgränsen vid Morokulien.

Planförslaget säkerställer befintlig pumpstation genom markanvändning *E-teknisk anläggning* som är planlagt som *R - kultur och gränsanläggning* i gällande detaljplan.

Byggnadskultur och gestaltning

Förutsättningar

Intilliggande byggnad, Morokuliens infocenter, är gestaltad med en glaslinje i mitten på byggnaden. Detta för att markera vilken del av byggnaden som ligger i Sverige respektive Norge samt var riksgränsen går, något som erfordrades vid byggnationen för att uppfylla lagkraven.

Morokuliens infocenter, är uppfört i suterrängvåning med träfasad.

Figur 10. Bild på Morokuliens infocenter sett från nordost.

Planförslag

Befintlig bebyggelse i närområdet bedöms inte påverkas av planen. Planerad polisstationen avser att efterlikna Morokuliens infocenters gestaltning bland annat vad gäller att det tydligt ska framgå var riksgränsen går i byggnaden. En gränsöverskridande polisstation kan dock anses smälta in i den befintliga landskapsmiljön som Eda Glasbruk idag innehåller då tätorten redan präglas av befintlig bebyggelse på riksgränsen såsom Morokuliens Infocenter. Det kan bidra till en känsla av sammanhang vid Morokulienområdet.

Polisstationen är tänkt att bebyggas i en våning om cirka 1250 m² bruttoarea (totala omfattningen både på norsk och svensk sida), se i

Figur 11. Men för att i en framtid, om så skulle bli aktuellt, ska kunna bygga ut polisstationen eller för andra offentliga verksamheter har bestämmelser om högsta byggandshöjd på 8 meter (h_1) och högsta nockhöjd på 9 meter (h_2) lagts till. Vilket innebär att det finns möjlighet att bygga i två våningar om behovet finns. En bestämmelse om största byggnadsarea om 1100 m² (e_1) har lagts till för att begränsa för en allt för omfattande utbyggnad. I Figur 12 illustreras på om området byggs fullt ut.

Figur 11. Illustrationsskiss på en möjlig utformning av polisstationen med en byggnadsarea på 1250 m².

Figur 12. Illustrationsskiss på en möjlig utformning av området om det byggs fullt ut med en byggnadsarea på 2200 m².

För att bevara naturkaraktären i planområdet har, inom kvartersmarken C₁, K och E₁ (inom delar av prickmarken), *n₁ - Karaktär av gles tallskog ska bevaras. Bestämmelsen ska inte förhindra fri sikt* införts i plankartan. Motivet är för att behålla skogslandskapet som finns på svensk sida. Däremot möjliggör planbestämmelsen att ta ner skog i den mån som behövs för att bland annat upprätthålla fri sikt från planerad polisbyggnad, se mer i avsnitt om "skyddsrum". Det är också positivt om tallskogen kan bevaras så långt som möjligt inom kvartersmarken.

Bestämmelserna har anpassat efter de regelverk som finns i Norge så att intilliggande regleringsplan ska kunna prövas ihop med aktuell detaljplan.

Tillgänglighet

Förutsättningar

Området nås via riksväg 61 och ligger strax inom 5 minuters insatstid för räddningsstyrkan i Charlottenberg. Ifall polisstationen ska ha reguljär polisutryckning från stationen får detta studeras i framtiden, så att det säkerställs en god framkomlighet ut mot väg 61 och vidare mot Charlottenberg. I annat fall kommer polisstationen vara en resurs och rycka ut vid allvarliga extraordinära händelser.

Gångvägar/-banor finns vid infocentret och rastplatsen. En gångtunnel under väg 61 på riksgården finns anlagt som kopplar samman infocentret/rastplatsen till campingen på norsk sida.

Planförslag

Befintlig gångväg norr om planområdet ska länka samman med polisstationen. Genom anläggandet av såväl personal- som besöksparkering inom planområdet kan till viss del öka områdets tillgänglighet och fler får tillgång till både strandlinjen och planområdet i övrigt.

Hur kraven på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga uppnås, kommer att i detalj redovisas i samband med byggnads- och markprojekteringen och avgörs därmed vid kommande bygglovsprövning.

Skyddsrum

Planförslag

Säkrade utrymmen för förvaring och inläsning av personliga vapen samt förstärkningsvapen och radioutrustning ska finnas, liksom utrymmen för förvaring av insatsväskor med mera. Det ska även finnas utrymmen för tillfällig förvaring av beslags- och hittegods i avvaktan på att detta transporteras till huvudstationen (Arvika).

Förflyttning av vapen, utrustning och annat internt i byggnaden blir en utmaning vid etableringen av polisstationen då det gäller olika lagar och regler för respektive land. Hur detta ska lösas i byggnaden kommer att studeras mer i detalj i kommande projekteringskede som ska vara i enlighet med lagen för respektive land.

För planerad polisstation ska fri sikt mellan 25–40 meter från byggnad gälla för att försvåra att på ett dolt sätt i skogen kunna genomföra kartläggning och/eller kunna angripa personal. Avståndet för fri sikt syftar från polisbyggnaden, det vill säga avståndet mellan byggnaden och användningsgränsen mot NATUR, se i Figur 11. Således kommer delar av tallskogen att behöva tas ned inom kvartersmarken C₁, K och E₁. Men för att bevara naturkaraktären inom kvartersmarken har en bestämmelse (inom delar av prickmarken) *n₁- Karaktär av gles tallskog ska bevaras. Bestämmelsen ska inte förhindra fri sikt* införts i plankartan. Planbestämmelsen gör det möjligt att ta ner skog i den mån som behövs för att upprätthålla fri sikt från planerad polisbyggnad. Således ska de krav polisen har för fri sikt prioriteras, däremot ska enstaka träd bevaras.

5 Vattenområden

Planområdet innefattar inga vattenområden. Vrångsälven som ligger 40–50 meter sydväst om planområdets södra plangräns är ett närliggande vattenområde som ska beaktas med hänsyn till dagvattenhanteringen, så att vattendraget inte påverkas negativt av planens genomförande. Vidare ska även strandskyddet och de geotekniska riskerna säkerställas. En geoteknisk utredning har tagits fram av Ramboll (2022-12-19) och resultatet/slutsatsen beskrivs i avsnitt 7 "*Geotekniska förhållanden, skred och erosion*".

6 Gator och trafik

Gatunät, gång-, cykel och mopedtrafik

Förutsättningar

Området ligger i anslutning till Fredsgatan. Fredsgatan ansluter i sin tur till Riksväg 61 i nordväst på norsk sida och i nordost på svensk sida. Trafikverket är väghållare för Riksväg 61 och Fredsgatan.

En trafikanalys har tagits fram av Ramboll (2022-08-10) som har utfört beräkningar avseende kapaciteten i korsningen Fredsgatan och Riksväg 2 (norsk sida). Den har beräknat utifrån nuläget och två framtida scenarion, ett scenario när polisstationen är fullt utbyggt och det andra scenariot med polisstation och ett nytt handelsområde som planeras i närområdet på norsk sida. På svensk sida bedöms det vara liknande trafiksiffror för korsningen mellan Fredsgatan och Riksväg 61. Den högsta belastningsgraden utifrån nuläget är 0,4. Önskvärd belastningsgrad är 0,6, således ligger korsningen inom önskvärd nivå.

Planförslag

In- och utfart för motortrafik från polisstationen planeras att ansluta till Fredsgatan. Gångtrafik till polisstationen planeras att anordnas på eller intill riksgränsen så att detta sammankopplar till befintlig gångväg.

Den högsta belastningsgraden utifrån ett scenario med planerad polisstation och ett nytt handelsområde blev den högsta belastningsgraden 0,49. Korsningen ligger inom önskvärd nivå. Korsningen på svensk sida har ett vänstersvängkörfält på riksväg 61, vilket det inte finns på norsk sida. Således medför detta att korsningen på svensk sida har något bättre kapacitet i jämförelse med korsningen på norsk sida. Utifrån trafikanalysens beräkningar kommer inga korsningsåtgärder utföras på korsningen mellan Riksväg 61 och Fredsgatan, då korsningen ligger inom önskvärd belastningsgrad samt att det redan finns ett vänstersvängkörfält idag.

Kollektivtrafik **Förutsättningar**

Ingen kollektivtrafik trafikeras längs Fredsgatan. Längs riksväg 61 trafikeras busslinje 120 mellan Kongsvinger och Charlottenberg. Närmsta hållplatsläget är Morokulien på svensk sida som ligger cirka 220 meter från planområdet. Busslinje 120 trafikeras en gång i timmen. Utöver busslinjen trafikeras inga andra linjer i närområdet. Närmsta hållplatsläge som trafikeras av Värmlandstrafik ligger i Eda glasbruk cirka 1,5 km väster om planområdet.

Planförslag

Ingen förändring föreslås i planen och Värmlandstrafik har i dagsläget inga planer på att trafikera inom planområdet.

Parkering **Förutsättningar**

Idag finns personal- och besöksparkering i anslutning till Morokuliens infocenter. Under sommartid är dessa fullt utnyttjade och vid högt tryck parkerar besökare dessutom längs med Fredsgatan.

Eda kommuns parkeringsnorm för kontor och jämförlig verksamhet gäller 20 parkeringsplatser per 1000 m² BTA.

Planförslag

Vid bygglovsgivning ska krav på tillräckligt antal parkeringsplatser ställas enligt den parkeringsnorm för Eda Glasbruk som kommunen antagit. I första hand ska parkering anordnas på den egna fastigheten. Planen medger en ny byggrätt för polis- och/eller kontorsverksamhet på cirka 2 200 m² BTA, vilket medför ett behov av 44 parkeringsplatser om planområdet blir fullt utbyggt på svensk och norsk sida. Det vill säga att det innebär 22 parkeringsplatser på svensk sida.

Enligt planerad polisstation kommer det finnas en gemensam parkeringsplats för besökare och anställda framför polisstationen på varsin sida om gränsen. Även parkeringsplats i garage för anställda kommer att anordnas.

7 Störningar och risker

Buller

Förutsättningar

Detaljplanen förväntas inte medföra någon påtaglig påverkan på trafikflödet som kan innebära ökade bullerstörningar för närliggande bebyggelse eller människor som vistas i omgivningen. Verksamheten som planen möjliggör för medför inte några ökade bullerstörningar, utöver de mycket kortvariga och oregelbundna bullerstörningarna vid polisuttryckning med blåljus. Dock uppkommer tillfälligt ökade bullernivåer under byggtiden, då endast för den omedelbara omgivningen.

Planförslag

Planförslaget innebär att den planerade polisstationens fasad som vetter mot riksväg 61 kan placeras minst 100 meter från väggkant. Bedömningen är att planförslaget ligger på ett så pass långt avstånd att det inte kräver särskilda åtgärder avseende buller för kontorsbyggnaden eller andra byggnader inom eller i anslutning till planområdet.

Vibrationer

Förutsättningar

Genomförandet av detaljplanen kan innebära tillfälliga vibrationer för den närliggande miljön under byggtiden, i övrigt bedöms detaljplanen inte leda till uppkomst av vibrationer.

Planförslag

Inga åtgärder föreslås i planen.

Farligt gods

Förutsättningar

Länsstyrelsen i Värmland använder sig av den vägledning för planläggning intill transportleder för farligt gods som har upprättats av Länsstyrelsen i Dalarnas län. Enligt denna vägledning ska en riskhanteringsprocess genomföras när detaljplaner tas fram inom 150 meter från en transportled för farligt gods (innefattar både väg och järnväg), där avståndet gäller från väg- eller rälskant. I vägledningen presenteras rekommenderade skyddsavstånd till olika markanvändning. Mindre kontor har ett rekommenderat skyddsavstånd på 70–150 meter och kontor i flera plan har ett rekommenderat avstånd på över 150 meter. Uppfyller man dessa avstånd behövs normalt ingen särskild riskhantering. Planområdet ligger cirka 100 meter från riksväg 61/2 som är transportled för farligt gods. Hastighetsbegränsningen är 50km/h för den sträcka av vägen som löper intill planområdet. Vidare avskärmar delvis Morokuliens infocenter transportleden från aktuell plats för byggnation av polisstation.

Planförslag

Planförslaget innebär att den planerade polisstationens fasad som vetter mot riksväg 61/2 kan placeras minst 100 meter från väggkant. Bedömningen är att planförslaget inte innebär en ökad risk för olycka

eller andra omständigheter som innebär att människor utsätts för hälsofara.

Luftkvalitet

Förutsättningar

Luftkvaliteten inom planområdet är god med mycket växtlighet.

Planförslag

Planförslaget påverkar luftkvaliteten i liten utsträckning då det sker en mindre ökning av transporter inom området. Dock bedöms inga särskilda åtgärder krävas.

Geotekniska förhållanden, skred och erosion

Förutsättningar

Enligt SGU:s jordartskarta utgörs marken inom hela planområdet av isälvsediment. Söder om planområdet löper Vrångsälven och marken sluttar naturligt från centrala delar inom planområdet söderut mot Vrångsälven. Marknivån rör sig således från +124 vid plangränsen i söder till +132 cirka 30 meter in mot planområdets centrala del. Höjderna är redovisade enligt höjdsystemet RH2000.

Ett geotekniskt notat (PM) har tagits fram (Ramboll 2022-04-19) för projektet. PM:ets slutsatser är att planområdet ligger inom ett varsamhetsområde för skredrisk. Således behövdes området utredas vidare. En geoteknisk utredning har därför tagits fram av Ramboll som har kompletterats (2023-02-10). Utredningen beaktar både svenska och norska föreskrifter, för att ta reda på områdets stabilitet. Det påträffades kvicklera och sprött material i slutningen mot Vrångsälven och i försänkning på norsk sida. När den kompletterande markundersökningen skulle utföras under februari 2023 tappades CPT-spetsen och denna data har inte kunnat analyseras. Det utfördes några punkter nära slänkrön och det påträffades att lerlagrets mäktighet är mycket mindre än tidigare antaget, vilket utredningen har uppdaterats med.

Kontrollerar man äldre flygfoton mot dagens flygfoton syns ingen erosion i älven på över 50 år vilket kan tyda på att ingen erosion pågår i älven idag. Vrångsälven är ett kontrollerat vattendrag vilket betyder att älvens högsta och lägsta nivå styrs av en vattendom och därmed är risken för extrema flöden som kan skapa extra erosion liten/mindre än en kontrollerad älv.

Den 22:e december 2022 gjorde Eda kommun ett platsbesök längs med älven för att inventera tecken på erosion. I de fotografierna så syns det att de mindre träden och buskarna som ligger närmast vattnet lutar, se Figur 13. Att träd/buskar lutar närmast ett vattendrag kan vara tecken på erosion kan ha skett någon gång i tiden, vilket medfört att de saknar mothåll på den sidan. Kontrollerar man de större träden som ligger närmast vattendraget så är dessa raka. Detta tyder på att ingen större erosion har skett över tid. De mindre träden och buskarna närmast vattnet fungerar som mjukt

erosionsskydd och bör ej röjas utan att man ersätter dem med ett annat erosionsskydd.

Figur 13. Strandkanten norrut. Omringade träd lutar.

Planförslag

I den geotekniska utredningen utifrån svenska riktlinjer så visar beräkningarna att stabiliteten i området överstiger $F_c > 1,7$ för alla glidytor som påverkar detaljplaneområdet. Säkerhetsfaktorn påverkas marginellt av vattennivån i Vrångsälven samt av lasten från planerad detaljplan på 30 kPa. Korta glidytor närmast Vrångsälven understiger $F_c > 1,7$ och $F_\phi > 1,3$. Detta område är utanför detaljplaneområdet och därmed har en känslighetsanalys gjorts utifall ett skred sker i leran under den siltiga sanden.

Om området skredar så att slänkrönet förflyttas så visar stabiliteten över $F_c > 1,32$ och $F_{\text{kombi}} > 1,31$ för ett skred. Ett skred i detta område med så mycket sand över leran skulle förmodligen också ge mer gynnsamma förhållanden än det som det är antaget i beräkningen.

Ifall området skredar en gång till så blir säkerhetsfaktorerna $F_c > 1,36$ och $F_{\text{kombi}} > 1,36$ för slänten men $F_c > 2,0$ och $F_{\text{kombi}} > 1,97$ för planerad detaljplan. Det gör att säkerheten för byggnaden överstiger $F_c > 1,7$. Älvsedimentet som har skredat ligger troligtvis mycket mer gynnsamt än det antaget i beräkningar och stabiliteten efter två skred är förmodligen högre.

Ramboll bedömer att planerad byggnation är tillräckligt säker mot skred. Sker två skred i området så är fortfarande byggnaden säker. Risker för ett initialt skred är inte överhängande då säkerhetsfaktor är $F_c > 1,3$ och majoriteten går genom friktionsjord.

Pålning av byggnaden med spetsburna pålar skulle inte säkra helt mot skred då initialt skred som kan ske beror enbart på befintlig slänt ner mot Vrängsälven. Utfläckning av släntröner alternativt avlastning av släntröner skulle ge en högre säkerhet mot ett initialt skred.

8 TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Förutsättningar

Planområdet ingår i verksamhetsområde för vatten- och avlopp. Tillkommande bebyggelse inom planområdet kan anslutas till Eda kommuns VA-nät och idag finns en pumpstation intill Morokuliens infocenter dit anslutning kan ske från bebyggelse. Det finns en befintlig brandpost som ligger i närheten av planområdet som har mycket god flödeskapacitet för brandvatten.

Planförslag

Kapaciteten för dricks- och spillvatten är god i området och VA-anslutning till polisstationen är möjlig. För befintliga VA-ledningar har ett u-område inom kvartersmarken C₁, K och E₁ tillskapats som går parallellt med Fredsgatan.

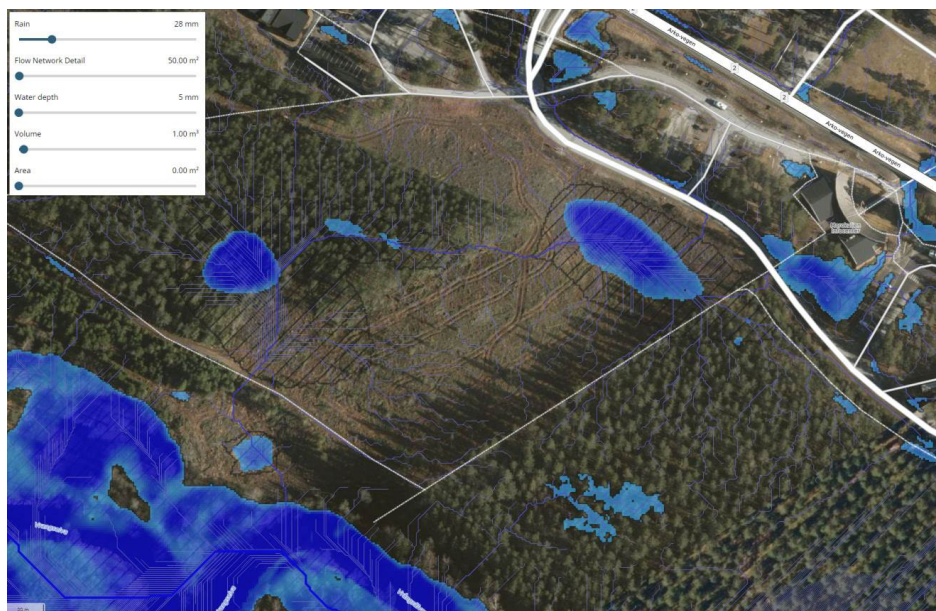
Dagvatten och översvämning

Förutsättningar

En dagvattenutredning har tagits fram för projektet (Ramboll 2022-08-04). Aktuellt planområde där polisstationen ska etableras består idag helt av skogsmark med hög genomsläpplighet, således är förutsättningarna för dagvattenhantering inom området mycket god. Utöver detta ska mycket av skogsarealen bevaras. Skogsmarken absorberar ytvatten via transpiration. Vattnet avdunstar från barren (tall träden), medan resten av ytvattnet rinner till små bäckar längre ut från planområdet. Ytvattnet från byggnaderna runt informationscentret rinner i en befintlig dagvattenledning Ø400.

I en översvämningssituation i dagens läge för både aktuell detaljplan och reguleringsplan kommer skyfallet från fältet i Sverige att följa terrängen nordväst innan skyfallet fylls i två försänkta gropar. Därefter rinner skyfallet ut i Vrängälven på norsk sida. I figur nedan redovisas en skyfallssituation utifrån dagens förutsättningar med en klimatfaktor på 1,5. Där visas också dräneringsledningar och uppsamlingsgropar innan det rinner ut i Vrängsälven i sydväst.

Klimatfaktor innebär ett värde som används för att beräkna hur klimatförändringar väntas inverka på exempelvis nederbörds mängden utifrån en viss tidpunkt i framtiden.

Figur 14. Skyfällskartering utifrån dagens förutsättningar med en klimatkfaktor på 1,5.

Planförslag

Dagvattenutredningen som har tagits fram har beaktat när området blir fullt utbyggt. Utifrån slutsatsen av den exploatering som antogs i utredningen medför att planen kommer innebära vissa terrängingrepp. Därutöver kommer det ske en förändring av mer hårdgjorda ytor inom planområdet. Delar av det som idag är tallskog kommer anläggas som vägar, parkeringsytor, takytor och grönstruktur. Detta medför en viss förändring i avrinning från området. De försänkta groparna fungerar som torrdammar, vilket måste underhållas för att säkerställa att exploateringen inte förvärrar torrdammarna. Sannolikt kan dessa gropar ta emot den extra avrinning som exploateringen medför, men för att säkerställa detta rekommenderas infiltrationstester av marken i detta område. Om det visar sig att infiltrationen inte fungerar som förväntat finns det tillräckligt med yta i planområdet för att lösa den ökade mängden ytvatten. Som huvudprincip leds dagvatten till terräng för lokal avledning och vidare i bäckar till Vrängsälven.

Ytvattnet från aktuellt planområde och intilliggande regleringsplan kommer att dräneras ner i marken vid normalt regn. Dock kommer det behövas dimensioneras ytterligare genom lokalt omhändertagande av dagvatten. Detta kan t.ex. ske genom att anlägga ett sandfång och anlägga dagvattenledningar under parkeringen som grenar ut mot befintlig Ø400. Skillnaden mellan dagvattenflödet från planförslaget (både på norsk och svensk sida) jämfört med nuläget antas öka med 50 l/s. Detta ger ett behov av att fördröja cirka 105 m³ baserat på de beräkningar som antogs medföra för etableringen av polisstationen.

Inom aktuell detaljplan innebär inga större risker för översvämning då avrinningen sker på norsk sida samt att det är mycket god genomsläpplighet. För att säkerställa att så lite ytvatten som möjligt rinner ut till norsk sida bibehålls stora delar av området som NATUR

samt bevarar skogsmarken så långt det är möjligt inom C₁, K och E₁. Därutöver regleras planen om största byggnadsarea om 1100 m² (e₁) för att begränsa för en allt för omfattande utbyggnad.

Värme

Förutsättningar och planförslag

Planområdet är idag inte ansluten till fjärrvärmenätet. Områdets värmeförsörjning bör ske utifrån hållbara energilösningar.

El och tele

Förutsättningar

Norr om planområdet finns befintliga el- och teleledningar. Infocentret är ansluten till både el- och telenätet.

Planförslag

Tillkommande bebyggelse inom planområdet ska anslutas till el- och teleledningsnätet. Planområdet planeras att anslutas på det norska elnätet. Det kommer sannolikt krävas en ny transformatorstation för att klara den elkapacitet som polisstationen medför. Inom kvartersmarken (söder om Fredsgatan) planläggs en användningsbestämmelse E₁ – *transformatorstation* för att säkerställa elbehovet inom planområdet.

Avfallshantering

Förutsättningar

Kommunen ansvarar för hantering av hushållsavfall. Verksamhetsutövare ansvarar för verksamhetens avfall.

Planförslag

Avfallshantering ska ske i enlighet med kommunens avfallsplan.

9 KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

9.1 Sociala konsekvenser

Planen genererar fler arbetstillfällen i kommunen och kan på långsikt leda till en minskad brottslighet vilket kan öka den upplevda tryggheten såväl inom som utom kommunens gränser.

9.2 Miljökonsekvenser

Planförslaget förväntas inte innebära någon betydande miljöpåverkan och någon miljökonsekvensbeskrivning har därför inte att upprättas.

Landskapsbild

Planförslaget är i linje med befintlig landskapsbild med en byggnad på gränsen. En gränsöverskridande polisstation anses smälta in i den befintliga landskapsmiljön som Eda Glasbruk idag innehar då tätorten redan präglas av befintlig bebyggelse på riksgränsen såsom Morokuliens Infocenter. Planförslaget kan bidra till en känsla av sammanhang vid Morokulienområdet, däremot kommer

landskapsrummet förändras något då orört skogsområde tas ned för att möjliggöra byggnation.

Gällande detaljplan

Ett mindre område för kvartersmark planlagd för kultur och gränsanläggning tas i anspråk för genomförandet av planförslaget. Området som ianspråk tas från kultur och gränsanläggning ändras till teknisk anläggning där befintlig pumpstation återfinns. Delar av allmän plats LOKALGATA närmast riksgränsen föreslås upphävas för att kunna tillämpa tillstånd enligt 39 § väglagen. Upphävandet innebär att del av detaljplanen upphör att gälla och det uppstår ett planlöst läge. Det innebär att området inte längre omfattas av en detaljplan.

Naturmiljö och rekreation

Delar av planområdet som berör strandskyddat område bevaras och säkerställs med markanvändningen NATUR. Orört skogsområde med ett visst naturvärde tas i anspråk för kvartersmark C₁, K och E₁. Resterande områden med visst naturvärde säkerställs genom användningen NATUR. Genom exploateringen kan det till viss del öka områdets tillgänglighet och fler får tillgång till både strandlinjen och planområdet i övrigt. Naturområdet vid Vrångsälven (Skogsbältet) som har påtagligt naturvärde kommer att bevaras och bedöms inte att påverkas.

Luft, vatten och buller

Se avsnitt 3.4 under MKN för utomhusluft, MKN för vattenförekomster samt MKN för omgivningsbuller.

9.3 Miljömål

Riksdagen har fastställt 16 övergripande miljömål för Sverige. Målen beskriver de kvaliteter som vår miljö och våra gemensamma natur- och kulturresurser måste ha för att vara ekologiskt hållbara på sikt. Av de miljömålen är följande särskilt angelägna för planförslaget:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- God bebyggd miljö
- Levande sjöar och vattendrag
- Levande skogar
- Ett rikt växt- och djurliv

Begränsad klimatpåverkan och frisk luft - marginell påverkan på målen pga utsläpp av koldioxid då bilberoendet bedöms ökas. Området ligger externt i Eda med avsaknad av cykel- och kollektivtrafiks nät.

Levande sjöar och vattendrag - Ingen påverkan på Vrångälven som är planområdets recipient. Dagvatten fördröjs och renas inom planområdet innan det når älven.

God bebyggd miljö - Planen är lokaliserad i anslutning till befintlig infrastruktur, som Fredsgatan och riksväg 61. Den bebyggelse som planeras inom planområdet kommer att anpassas till omkringliggande landskap både vad gäller höjd, utformning och en tydlig linje var riksgränsen går i byggnaden. Planen medför ingen påtaglig negativ påverkan på vare sig natur- eller kulturvärden. Genomförandet av planen innebär att de verksamheter som etableras inom planområdet inte utgör någon störande verksamhet rörande buller för närboende. Detta gäller såväl själva verksamheten inom planområdet som trafiken till och från planområdet.

Levande skogar - liten negativ påverkan då avverkning kommer ske då delar av tallskogen som hyser visst naturvärde tas bort till förmån av kvartersmarken C₁, K och E₁. Planförslaget bedöms dock inte ha en betydande inverkan på möjligheten att nå målet.

Ett rikt växt- och djurliv - liten negativ påverkan på den biologiska mångfalden och fungerande ekologiska processer. Detta kan påverkas då ytor som kan bidra till detta minskar.

10 GENOMFÖRANDEFRÅGOR

10.1 Administrativa frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dagen då planen vunnit laga kraft. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning.

10.2 Organisatoriska frågor

Tidplan

Detaljplanen handläggs med ett utökat förfarande enligt Plan- och bygglag (2010:900). Planförslaget beräknas antas under februari 2023.

Markägoförhållanden

Fastigheterna Norra Ämterud 1:195 och 1:233 ägs i sin helhet av Eda kommun. Norra Ämterud 1:274 ägs av Trafikverket.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark (NATUR) inom planområdet. Kommunen hanterar naturområdet i enlighet med kommunens skogsstrategi samt gällande skogsbruksplaner/skötselplaner. I det fall naturområdet avses nyttjas för omhändertagande av dagvatten ska exploatören samråda och inhämta kommunens godkännande kring de planerade åtgärderna inom naturområdets.

Trafikverket är väghållare för Fredsgatan (området som upphävs).

Inom kvartersmark C₁, K och E₁ ansvarar fastighetsägaren för iordningställande och skötsel. Fysiska anläggningar åligger det Statsbygg att utföra både polisstation och tillhörande anläggningar som erfordras. Inom kvartersmark E ansvarar Eda kommun för befintlig pumpstation.

Ellevio ansvarar för genomförande och skötsel av el-anläggningar och eventuellt tillkommande transformatorstation inom kvartersmark E₁, om planområdet ansluts på svensk sida. På norsk sida ansvarar Elvia för genomförande och skötsel av el-anläggningar och eventuellt tillkommande transformatorstation.

Skanova ansvarar för genomförande och skötsel av teleanläggning på svensk sida.

Avtal

Kommunen har tecknat ett optionsavtal med Statsbygg och parterna avser senare ingå ett köpekontrakt. I optionsavtalet reglerar bland annat framtida marköverlåtelse från fastighetsägaren Eda kommun till exploitören Statsbygg. Marköverlåtelsen ska ske genom ett köpeavtal som parterna ingår i samband med att detaljplanen antas. I tillägg till detta har ett separat genomförandeavtal upprättats där avtalet reglerar åtaganden och kostnadsfördelning mellan parterna vid genomförandet av detaljplanen.

Ett separat tilläggsavtal mellan den norska och svenska utrikesdepartementet ska upprättas till den planerade polisstationen där bland annat avsteg från gällande gränstrakt får utföras. Detta tilläggsavtal pågår för närvarande.

10.3 Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Statsbygg avser förvärva av Eda kommun delar av Norra Ämterud 1:195 som erfordras för nybyggnad av polisstation (användningsområdet C₁, K och E₁). Statsbygg ansöker om och bekostar lantmäteriförrättning gällande avstyckning och fastighetsreglering.

Servitut och ledningsrätter

Det finns en ledningsrättighet inom planområdet som ligger inom E-området som ansluts till befintlig pumpstation. Ledningsrätten avser för vatten och avlopp. Det finns ett officiälservitut för parkering på fastigheterna Norra Ämterud 1:274 och 1:233. Detta avser för rastplatsen som ligger intill planområdet. Befintliga ledningsrätter kommer inte att påverkas av aktuell detaljplan och innebär ingen förändring för rättigheterna som finns inom planområdet.

För befintliga VA-ledningar har ett u-område inom kvartersmark C₁, K och E₁ tillskapats som går parallellt med Fredsgatan. För VA-ledningarna ska en ny ledningsrätt tillskapas. Detta bekostas och initieras av Statsbygg som regleras i genomförandeavtalet.

10.4 Tillstånd

Det krävs ett tillstånd från Länsstyrelsen för avverkning av skog. Naturvärdesinventeringen som har tagits fram kommer att vara ett underlag för kommande tillstånd.

Ett tillstånd enligt 39 § väglagen ska ansökas till Trafikverket för att anordna anslutningsväg (in- och utfart) mot Fredsgatan. Statsbygg ansöker och bekostar avgiften.

10.5 Ekonomiska frågor

Planekonomi

De kostnader som uppkommer i detaljplanearbetet bekostas av Statsbygg genom planavtal. Någon planavgift tas därmed inte ut i samband med kommande bygglov.

Statsbygg svarar för kostnader för anslutningsavgifter (VA, el, tele m.m), erforderliga tillstånd och lantmäteriförrättningar samt ny ledningsrätt för befintlig VA-ledning.

Framtida driftskostnader

Kommunen står för driftskostnader för NATUR inom planområdet.

Fastighetsägaren ansvarar för kvartersmark gällande parkeringar, plantering och friytor såsom vistelse- och rekreationsytor för sina anställda och besökare.

10.6 Tekniska frågor

Vatten, avlopp och dagvatten

Fastigheten är ansluten till kommunala ledningar för dricks-, spill- och dagvatten. Anläggningsavgifter ska erläggas för nya förbindelsepunkter. VA-avgift utgår enligt gällande VA-taxa. Anslutning sker i samråd med kommunen samt Teknik i Väst AB som är kommunens resursbolag för drift och skötsel av bland annat VA.

Statsbygg ansvarar och bekostar hanteringen av dagvatten samt bekostar anläggnings- och anslutningsavgifter för VA.

Gator och allmän plats

En ny in- och utfart kommer ske från Fredsgatan i närheten av riksgränsen. Befintlig gångstig längs riksgränsen kommer att förflyttas österut alternativt att existerande gångstig öster om planområdet anläggs så att den avsticker mot infocentret. Utbyggnaden av gångstigen ska ske inom 1 år från påbörjad byggnation i enlighet med genomförandeavtalet.

Gångstigen och in-/utfarten från Fredsgatan bekostas och utförs av Statsbygg, vilket regleras i genomförandeavtalet.

Parkering

Parkering ska anläggas på kvartersmark. Antalet parkeringsplatser ska följa kommunens parkeringsnorm och ställas i relation till

exploaterings omfattning, antalet sysselsatta samt besöksfrekvens.

Avfall

Avfall ska hanteras inom den egna fastigheten enligt kommunens avfallsriktlinjer.

El-, bredband och teleförsörjning

El- och telenät finns i närheten av planområdet. Ellevio ansvarar för elnätet inom området och Skanova ansvarar för telenätet på svensk sida. På norsk sida ansvarar Elvia för elnätet. El-anslutningsavgifter uttages i enlighet med gällande taxa. Vid behov av en ny transformatorstation bekostas det av Statsbygg och Ellevio eller Elvia svarar för genomförandet.

11 Upphävande av del av detaljplan

11.1 Inledning

Detaljplan för gränsanläggningen Morokulien, antagen av kommunfullmäktige 1994-03-30 och vann laga kraft 1994-05-03. Detaljplanens genomförandetid var 15 år och utgick därmed 2009-05-30.

Syftet med detaljplanen var att möjliggöra ett nytt informationscenter och rastplats för vägtrafikanter och turister.

Delar av allmän plats LOKALGATA närmast riksgränsen föreslås upphävas för att kunna tillämpa tillstånd enligt 39 § väglagen. Upphävandet innebär att del av detaljplanen upphör att gälla och det uppstår ett planlöst läge. Det innebär att området inte längre omfattas av en detaljplan.

Planförfarande, tidplan och planhandlingar är densamma som för den nya detaljplanen, se avsnitt 1 "*Inledning*".

11.2 Planens syfte

Upphävandet syftar till att kunna tillämpa tillstånd enligt 39 § väglagen för Fredsgatan för väganslutning från planerad polisstation.

11.3 Plandata

Upphävandeområdet omfattar cirka 830 m² och berör fastigheten Norra Ämtreud 1:274 som ägs av Trafikverket.

11.4 Planförslag

Del av planlagd mark för LOKALGATA närmast riksgränsen föreslås upphävas. Inom upphävandeområdet finns en egenskapsbestämmelse om föreskriven höjd över nollplanet som är +128.9.

11.5 Konsekvenser

Upphävandet syftar till att del av LOKALGATA (Fredsgatan) ska kunna möjliggöra för att tillämpa tillstånd enligt 39 § väglagen. En dialog med Trafikverket har genomförts varigenom alternativet om upphävande av LOKALGATA ansetts lämpligt för att möjliggöra tillämpning av tillstånd enligt 39 § väglagen.

Inom detaljplan för gränsanläggningen Morokulien kommer lokalgatan öster om upphävandeområdet att fortsätta gälla. Vidare kommer resterande delar av detaljplanen att gälla bortsett från den nya detaljplanen där markanvändning *E-teknisk anläggning* planläggs som beskrivs i avsnitt 4.6 "planförslag" och avsnitt 2.3.

Figur 15. Berörd detaljplan. Planområde för upphävande av detaljplan markeras i rött. Planområde för ny detaljplan är markerat i blått.

Upphävandet bedöms inte innebära några konsekvenser eller påverka något allmänt eller annat enskilt intresse.

12 MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planförslaget har upprättats av Ramboll genom Malin Svensson i samarbete med samhällsplanerare Jack Larsson, Eda kommun.